

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-науковою програмою
«Хімія» спеціальності 102 Хімія

Одеса-2020

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у II семестрі 2019-2020 навчального року. В анкетуванні взяли участь 7 здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою (ОНП) «Хімія» спеціальності 102 Хімія, що складає 70% від загальної кількості аспірантів, що навчаються за цією програмою. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-наукової програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-науковою програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 7 здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Хімія». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-наукової програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОНП «Хімія» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	85,7	14,3
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	85,7	14,3
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	14,3	85,7
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	14,3	85,7
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	85,7	14,3

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-наукової програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 85,7% респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньо-наукової програми. На запитання «Які саме очікування не здійснились» була дана відповідь, що багато дисциплін не мають відношення до теми дисертаційного дослідження. Досліджуючи відповіді аспірантів на запитання анкети, можна зазначити, що 85,7% опитаних здобувачів освіти відповіли, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір начальних дисциплін. Також 85,7% респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки. 85,7% опитуваних вказали на відсутність дублювання змісту навчальних дисциплін. Аспіранти зазначили, що дублюється зміст у педагогічних і філософських дисциплінах.

Здобувачі вищої освіти запропонували доповнити освітню програму дисциплінами з прикладним аспектом. Дисциплін, які б пропонували вилучити: «Філософія», «Управління проектами», «Охорона інтелектуальної власності». Були також внесені пропозиції щодо зменшення кількості нехімічних дисциплін, зменшення кількості дисциплін, збільшення часу на проведення дисертаційного дослідження.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-наукової програми:

1. Збільшити кількість обов'язкових дисциплін, пов'язаних зі спеціальністю здобувачів вищої освіти
2. Доповнити перелік вибіркових дисциплін навчальними дисциплінами, безпосередньо пов'язаними з темою дисертаційного дослідження здобувачів вищої освіти.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 7 здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Хімія». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти ще недостатньо поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми, а також недостатньо залучені до цих процесів. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 42,9% респондентів, частково погодились також 42,9% опитаних, не згодні 14,3%. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 14,3% опитаних студентів, 71,4% частково з цим погоджуються, 14,3% вважають, що не мають такої можливості. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 28,6%, частково згодні – 28,6% респондентів, не згодні – 42,9% опитаних. Такі результати свідчать про недостатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 85,7% респондентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими, 14,3% частково з цим згодні. 100% опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу. 71,4% респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 28,6% згодні частково. Проте тільки 57,1% аспірантів зазначили, що цей відгук допоміг їм з'ясувати ті речі, які вони не розуміли, 42,9% частково згодні з цією думкою. Всі опитані здобувачі вказали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. Анкетування за даним блоком показало, що 85,7% здобувачів вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та

підготовленими до занять. 71,4% опитаних аспірантів цілком згодні з думкою, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання, 28,6% – частково згодні. Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про тісну співпрацю викладачів зі здобувачами вищої освіти. Так, 85,7% респондентів вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 71,4% аспірантів отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо свого навчання. Також 71,4% опитаних вважають, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття теми. 85,7% аспірантів зазначили, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою, 14,3% частково з цим згодні. 71,4% здобувачів освіти вказали, що методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім. Розклад занять вважають ефективним та зручним 42,9% респондентів, ще 42,9% частково з цим згодні, 14,3 – не згодні. 85,7% опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету, 14,3% з цим не згодні.

Проте, слід звернути увагу на недостатню поінформованість здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня освіти щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів; порядку перескладання заліків, іспитів; процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності; роботи психологічної служби університету; процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили: кваліфікацію викладачів, якість освіти.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли недостатнє матеріально-технічне оснащення. Також було висловлене побажання продовжувати використовувати онлайн-навчання, зокрема онлайн-лекції.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо:
 - порядку оскарження результатів заліків, іспитів;
 - порядку перескладання заліків, іспитів;
 - процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності;
 - процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті;
 - роботи психологічної служби університету.
2. Вивчити стан використання викладачами інноваційних технологій навчання у процесі викладання навчальних дисциплін. Провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі інноваційних технологій навчання.
3. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-наукової програми доведені до відома декана факультету хімії та фармації, гаранта освітньо-наукової програми «Хімія» спеціальності 102 Хімія для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, проєктної групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.